

Výročná správa

2001

Vo filozofickej rovine Nadácie Škola dokorán je koncepcia celoživotného vzdelávania, ktorá je otvorená, netvorí konečné úsudky a uznáva neustály vývoj a vnútorný potenciál každého jedinca.

Základnými zdrojmi a meradlami hodnôt v činnosti Nadácie Školy dokorán sú štyri základné princípy:

- Starostlivosť
- Komunikácia
- Vzťahy
- Komunita

Východiská cieľových zámerov

- Vízia a poslanie nadácie.
- Politické, sociálne a ekonomické podmienky Rómov na Slovensku.
- Pozitívne zmeny v postoji vlády k reforme školstva z hľadiska perspektívy začlenenia do EÚ.
- Využitie skúseností a zdrojov z realizácie Programu Krok za krokom, pedagogického prístupu orientovaného na dieťa – inovácie pedagogických prístupov na materských a základných školách.
- Potreby detí, učiteľov, komunity, pedagogickej teórie a praxe orientovanej na dieťa.

Nadácia Škola dokorán

- sa sformovala z pôvodnej Nadácie Head Start Program, ktorá vznikla 4. 7. 1994 a bola zaregistrovaná na Obvodnom úrade v Žiari nad Hronom dňa 16. 1. 1996. Rozhodnutím Ministerstva vnútra Slovenskej republiky zo dňa 26. 8. 1997 pod č. 203/Na96/167 nadobudla právoplatnosť podľa Zákona NR SR č. 207/1996 Z. z. o nadáciách, v znení neskorších predpisov;
- podporuje proces spoločenských zmien prostredníctvom vnútornej reformy školstva a cez svoje programy vytvára rovnaké príležitosti pre všetky deti a žiakov na rozvoj vlastného potenciálu;
- napomáha tvorbe bezpredsudkovej a multikultúrnej atmosféry v procese celoživotného vzdelávania;

- je akreditovanou inštitúciou na vzdelávacie aktivity pre učiteľky materských škôl a učiteľov 1. stupňa základných škôl, ktoré vychádzajú z pedagogického prístupu orientovaného na dieťa a zameraného na rozvoj osobnosti žiaka;
- patrí do siete medzinárodného Programu Krok za krokom - International Step by Step Association, ktorý vyprofilovala organizácia Open Society Institute v New Yorku (OSI);
- má hlavného donora, ktorým je Nadácia otvorenej spoločnosti – Open Society Foundation Slovakia, založená a financovaná filantropom Georgom Sorosom.

O B S A H

Základná charakteristika

Programová štruktúra

1. Inštitucionálna zmena (II. časť Programu Krok za krokom)

- 1.1. Predškolská príprava
- 1.2. Projekt pre I. stupeň základnej školy
- 1.3. Kabinet „Škola dokorán“
- 1.4. Regionálne vzdelávacie centrá
- 1.5. Ďalšie vzdelávanie učiteľov k metodike Programu Krok za krokom

2. Podpora vzdelávania rómskej menšiny

- 2.1. Zlepšenie kvality školy na princípoch inkluzívneho vzdelávania
 - 2.1.1. Akcelerácia úspešnosti rómskych žiakov
 - 2.1.2. Rómsky asistent učiteľa
 - 2.1.3. Reintegrácia rómskych žiakov zo sociálne a výchovne menej podnetného prostredia špeciálnych základných škôl medzi majoritnú populáciu
 - 2.1.4. Projekt reedukácie rómskej mládeže
 - 2.1.5. Doučovanie rómskych žiakov v komunitnom centre v Žiari nad Hronom
 - 2.1.6. Preventívny program prosociálneho správania u detí z odlišného sociálno-kultúrneho prostredia
 - 2.1.7. Partnerský projekt vzdelávania Rómov
- 2.2. Podpora iniciatív rómskych komunit
 - 2.2.1. Kluby rómskej mládeže
 - 2.2.2. Reintegrácia detí rómskych azylantov
 - 2.2.3. Partnerstvo
 - 2.2.4. Poradenské centrum pre Rómov, Žiar nad Hronom
 - 2.2.5. Zdravie pre ženy
 - 2.2.6. Rozvoj rodičovských zručností rómskych matiek

3. Integrácia detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

4. Publikácie a metodické príručky

Finančná správa

Základná charakteristika

Sídlo nadácie:

Dr. Jánskeho 19/16, 965 01 Žiar nad Hronom
IČO: 319 30 514

Zriaďovateľ:

Nadácia otvorenej spoločnosti - Open Society Foundation Slovakia

Štatutárny orgán:

Správca - PhDr. Eva Končoková

Partnerské organizácie:

- Open Society Institute New York
- Nadácia otvorenej spoločnosti – Open Society Foundation Slovakia
- International Step by Step Association
- Nadácia Inforoma
- Nadácia na podporu občianskych aktivít
- Nadácia pre deti Slovenska
- Občianske združenie – Cesta nádeje
- Medzinárodná organizácia pre migráciu

Účel nadácie

Hlavným zámerom Nadácie Škola dokorán je podpora reformy školstva formou realizácie projektov zameraných na humanizáciu výchovno-vzdelávacieho systému, zlepšenie postavenia etnických skupín prostredníctvom materiálnej podpory a doplnkového vzdelávania, osvetovej práce, školení, konferencií a seminárov. Realizáciu týchto cieľov podporuje aj vydávaním dokumentačných materiálov súvisiacich so sledovanou problematikou.

Správna rada

PhDr. Elena Pajdlhauserová
Doc. PhDr. Zita Baďuríková, CSc.
PhDr. Klára Orgovánová

Zamestnanci nadácie

Výkonná riaditeľka:

Eva Končoková

Programoví koordinátori:

- Eva Ďuričková – Program Krok za krokom – regionálne vzdelávacie centrá
- Eva Wágnerová – Program Krok za krokom – predškolská výchova
- Peter Repiský – Reintegrácia rómskych žiakov zo sociálne a výchovne menej podnetného prostredia špeciálnych základných škôl medzi majoritnú populáciu
- Vincent Červen – Program rómskeho vzdelávania

Administratíva:

- Jozefína Schmidtová – ekonómka
- Jana Mackovičová – mzdy a personalistika
- Jana Magulová – asistentka

Rómski asistenti učiteľa:

1. Husárová Jana Špeciálna základná škola, 082 63 Jarovnice
2. Giňová Irena Špeciálna základná škola, 082 63 Jarovnice
3. Mižigár František Špeciálna základná škola, Odborárska 2, 040 01 Košice
4. Zubatá Irena Špeciálna základná škola internátna, Ul. zeleného stromu, 048 01 Rožňava
5. Mirgová Ružena Špeciálna základná škola, Fabiniho 3, 052 01 Spišská Nová Ves
6. Joška Ján Špeciálna základná škola, Hutníkov 302, 965 01 Žiar nad Hronom
7. Gabčová Zuzana Základná škola, 053 11 Smižany
8. Pecha Zdenek Základná škola, Komenského, 052 01 Spišská Nová Ves
9. Červeňák Ján Základná škola, Nejedlého, 052 01 Spišská Nová Ves
10. Gabčová Libuša Základná škola, Komenského, 052 01 Spišská Nová Ves
11. Žigmundová Ingrid Základná škola, 082 32 Svinia
12. Patkaňová Dana Základná škola, 086 33 Zborov
13. Ferencová Žaneta Základná škola, 085 02 Petrová
14. Čonka František Základná škola, 059 16 Hranovnica
15. Mitrášová Alena Základná škola, 094 34 Bystré
16. Dunková Viera Základná škola 1.-4. ročník, SNP 13, 053 61 Spišské Vlaky
17. Čonková Silvia Základná škola, Nejedlého, 052 01 Spišská Nová Ves
18. Gaborčíková Základná škola, Zimné 96, 053 23 Rudňany

Juliana	
19. Gabčová Jarmila	Základná škola, Lipová 13, 052 01 Spišská Nová Ves
20. Klempárová Daniela	Základná škola, Školská 16, 053 21 Markušovce
21. Gabčo Róbert	Základná škola, Školská 1, 052 01 Spišské Tomášovce
22. Oláh Milan	Základná škola, Bernolákova 20, 962 12 Detva
23. Bučko Dušan	Komunitné centrum, 965 01 Žiar nad Hronom
24. Giňová Jana	Komunitné centrum, 082 63 Jarovnice
25. Horváthová Ingrid	Materská škola, A. Kmeťa 1, 965 01 Žiar nad Hronom

Externí zamestnanci

Anna Gáľková	– koordinátorka Programu Integrácie detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
PaedDr. Štefan Porubský	– kabinet „Škola dokorán“ pri Katedre elementárnej a predškolskej pedagogiky Pedagogickej fakulty Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici
Lucián Gontko	– vedenie dokumentačného strediska

Riešitelia experimentálneho overovania projektov Škola dokorán:

Milan Portík	- Akcelerácia školskej úspešnosti rómskych žiakov
Alica Petrásová	- Akcelerácia školskej úspešnosti rómskych žiakov
Ladislav Horňák	- Reintegrácia rómskych žiakov zo sociálne a výchovne menej podnetného prostredia špeciálnych základných škôl medzi majoritnú populáciu

Koordinátori regionálnych aktivít:

Františka Vantušková
Eva Lukáčová

Lektori základných škôl Programu Krok za krokom:

1. Iveta Ciglanová	ZŠ Obrancov mieru, Detva
2. Zuzana Kuklová	ZŠ Bernolákova, Detva
3. Branislav Pirháč	ZŠ Malá Lehota
4. Jana Kramárová	ZŠ Braneckého, Trenčianska Teplá
5. Margita Šušaničková	ZŠ Braneckého, Trenčianska Teplá
6. Edita Ruttkayová	ZŠ Budovateľov, Martin
7. Milota Tomeková	ZŠ Budovateľov, Martin
8. Marta Marušková	ZŠ Dr. Jánskeho, Žiar nad Hronom
9. Vladimíra Kubušová	ZŠ Ul. J. Kollára, Žiar nad Hronom

10. Václav Žák	ZŠ Zlatá ul., Rožňava
11. Dana Rebyrová	ZŠ A. Kmeťa, Žarnovica
12. Jana Hoffmannová	ZŠ Malinovského, Partizánske
13. Beata Caisová	ZŠ Pohraničná č. 9, Komárno
14. Natália Gaalová	ZŠ Komenského, Spišská Nová Ves
15. Ľubica Noščáková	ZŠ M.C.Slodowskej, Bratislava
16. Katarína Mužíková	ZŠ Angyalova, Kremnica
17. Miroslava Luptáková	ZŠ Angyalova, Kremnica

Lektori materských škôl Programu Krok za krokom:

1. Eva Batunová	MŠ Obrancov mieru, Dolný Kubín
2. Eva Kukučková	MŠ A. Grznára, Považská Bystrica
3. Dana Bačová	MŠ Orlové, Považská Bystrica
4. Dana Moravíková	MŠ Komenského sady, Nová Dubnica
5. Alžbeta Schwarzbacherová	MŠ Čapajevova, Prešov
6. Beata Zalková	MŠ Čapajevova, Prešov
7. Bibiana Šabeková	OÚ Nám. mieru, Prešov
8. Ľudmila Frankovičová	MŠ Jilemnického, Spišská Nová Ves
9. Alžbeta Ogurčáková	MŠ Jilemnického, Spišská Nová Ves
10. Beata Pavlanská	MŠ Jilemnického, Spišská Nová Ves
11. Mária Košturiaková	MŠ Lesná, Kolárovo
12. Dagmar Oboňová	MŠ Moravnianska cesta, Handlová
13. Ľubica Rapková	MŠ Malinovského, Partizánske

Zoznam inštitúcií participujúcich v programoch Nadácie Škola dokorán

Materské školy

1. Bánov	Školská 3	48. Nové Zámky	Jánošíkova
2. Banská Bystrica	Jaseňová 48	49.	Széchényiho
3. Banská Štiavnica	1.mája 4	50.	P.Blahu 23
4. Beluša	Ľ. Štúra 5/5	51.	Šoltésovej
5. Bratislava	Podzáhradná	52.	B. Nemcovej
6.	Kaméliová	53. Partizánske	Malinovského
7. Búč		54.	Makarenkova
8. Bystre	Sídlisko 311	55.	Obuvnícka 435/30
9.	172	56.	Veľká okružná
10. Čadca	Podzávoz	57. Považská Bystrica	Orlové
11. Čavoj		58.	Grznára 35
12. Danišovce		59. Prešov	Čapajevova
13. Detva	Obrancov mieru 11	60.	Smetanova 2
14.	Bernolákova 19	61.	Važecká 18
15. Dolný Kubín	Obrancov mieru 16	62. Rožňava	Vajanského
16.	Nám.Slobody 5	63. Revúca	A.Sládkoviča
17. Galanta	Nová Doba	64.	VI.Clementisa 1130/12
18. Handlová	Moravianska ces.	65. Ružomberok	Bystrická cesta
19. Hlohovec	Koplotovce	66. Sabinov	9.mája 27
20. Hranovnica	SNP 219	67. Sereď	D. Štúra
21. Hurbanovo	Nový diel 50	68. Sládkovičovo	Fučíková
22.	Novozámocká 14	69. Smižany	Zelená
23. Kolárovo	Lesná 8	70. Snina	Kukučínova
24. Komárno	Františkánov 20	71.	Palárikova
25.	Vodná 29	72. Spišská Nová Ves	Jilemnického
26. Košice	Kalinovská 9	73. Spišské Tomášovce	
27.	Hrebendova 5	74. Svätý Peter	Školská
28.	Starozagorská 10	75. Šaľa	Družstevná 22
29. Levice	Okružná 23	76.	J. Hollého
30.	Konopná 8	77.	Nešporova 19
31.	Tekovská 28	78.	8.mája
32.	29.augusta 81	79. Šintava	Hradná 14
33.	Tekovská 28	80. Štrbské Pleso	
34.	Hlboká 1	81. Štúrovo	Bartókova 38
35. Levoča	Predmestie 26	82. Šurany	MDŽ 26
36. Liptovský Mikuláš	Nábr. 4.apríla	83. Tešedíkovo	Sídl. Budúcnosť
37.	Nábr.A.Stodolu	84. Tvrdošovce	Obchodná 3
38. Lučenec	Rúbanisko 1/16	85. Veľký Grob	
39. Malé Uherce	Rázdolie 191/10	86. Veľký Krtíš	Polná
40. Martin	Družstevná	87.	Hviezdoslavova
41. Medzianky		88. Vlčany	
42. Modra	Kalinčiakova 19	89. Žarnovica	Jilemnického
43. Nitra	Štiavnická	90. Žiar nad Hronom	A. Kmeťa
	Nová Dubnica		
44.	Komenského sady 16	91.	Sládkovičova
45. Nové Zámky	Nábřežná 39	92.	Š. Moysesa 1
46.	Ďorocká 4	93. Žilina	A.Kmeťa 15
47.	Bitúnková 6		

Základné školy

1.	Banská Bystrica	Spojová 14	29.	Ožďany	
2.	Bratislava	Bieloruská	30.	Partizánske	Malinovského
3.		Rajčianska 3	31.		Veľká Okružná
4.		Sklodovskej	32.	Petrová	
5.		Žitavská 1	33.	Prešov	Mukačevská
6.	Bystré		34.	Rožňava	Komenského 5
7.	Detva	Bernolákova 20	35.		Zlatá ulica
8.		Obrancov mieru 884	36.	Smižany	Komenského
9.	Dolný Kubín	Bysterec	37.	Spišská Nová Ves	Komenského 2
10.		J. Matušku	38.		Z. Nejedlého
11.	Handlová	Mierové námestie 27	39.		Lipová ul.
12.	Hliník nad Hronom	Školská 482	40.	Starý Tekov	
13.	Hranovnica		41.	Svinia	
14.	Janova Lehota		42.	Štúrovo	Adyho 6
15.	Kolárovo	Rábska 14	43.	Trenčianska Teplá	Braneckého 13
16.	Komárno	Nová stráž	44.	Zborov	
17.		Pohraničná 9	45.	Zvolen	Jilemnického
18.	Košice	Park Mládeže 5	46.	Žakovce	
19.		Mládežnícka 3	47.	Žarnovica	Sládkovičova 24
20.		Ul. L. Podjavorinskej	48.	Žiar nad Hronom	Dr. Jánskeho
21.	Kremnica	Angyalova 401/26	49.		J. Kollára 2
22.		Križkova 392/8	50.		M.R.Štefánika 17
23.	Levice	M.R.Štefánika 35	51.	Žilina	Jarná 20
24.		Sartovská 85	52.		Lichardova 24
25.	Malá Lehota		53.	Rudňany	
26.	Martin	Budovateľov	54.	Spišské Vlasy	
27.		Hurbanova	55.	Markušovce	
28.		Pavla Mudroňa	56.	Spišské Tomášovce	

Špeciálne základné školy

1. Špeciálna základná škola	Hutníkov 302, Žiar nad Hronom
2. Špeciálna základná škola internátna	Ul.zeleného stromu 8, Rožňava
3. Špeciálna základná škola	Fabiniho 3, Spišská Nová Ves
4. Špeciálna základná škola	Odborárska 2, Košice
5. Špeciálna základná škola	Inžinierska 24, Košice
6. Špeciálna základná škola	Matice slovenskej, Prešov
7. Špeciálna základná škola	Novozámocká 11, Banská Štiavnica
8. Špeciálna základná škola	Chminianske Jakubovany
9. Špeciálna základná škola	Jarovnice
10. Špeciálna základná škola	Letanovce
11. Špeciálna základná škola	Markušovce
12. Špeciálna základná škola	Lipany

Komunitné centrá

1. Spišské Tomášovce, okres Spišská Nová Ves
2. Jarovnice, okres Sabinov
3. Žiar nad Hronom
4. Spišská Nová Ves

Regionálne vzdelávacie centrá

		Koordinátor(ka) RVC
1. Banská Bystrica	Základná škola, Spojová 14	Renáta Pondelíková
2. Bratislava	Základná škola, M.C.Sklodowskej	Ľubica Noščáková
3. Detva	Základná škola, Bernolákova 20	Zuzana Kuklová
4. Dolný Kubín	Materská škola, Obrancov mieru	Eva Batunová
5. Komárno	Základná škola, Pohraničná č. 9	Beáta Caisová
6. Levice	OŠaK, Levice	Dana Poláková
7. Martin	Základná škola, Budovateľov	Libuša Balková
8. Modra	Materská škola, Kalinčiakova 11	Emília Bartošová
9. Partizánske	Materská škola, Malinovského	Ľubica Rapková
10. Prešov	Materská škola, Čapajevova	Alžbeta Schwarzbacherová
11. Rožňava	Materská škola, Vajanského	Eva Petrová
12. Spišská Nová Ves	Materská škola, Jilemnického	Ľudmila Frankovičová

13. **Trenčianska Teplá** Základná škola, Braneckého 13 Jana Kramárová
14. **Žiar nad Hronom** Základná škola, Dr. Jánskeho Katka Mužiková

Programová štruktúra

1. ZMENA (II. ČASŤ PROGRAMU KROK ZA KROKOM)

Medzinárodný program je orientovaný na uplatnenie pedagogického prístupu zameraného na rozvoj osobnosti dieťaťa a vytváranie podmienok na účasť rodičov a komunity vo výchovno-vzdelávacom procese v materských školách a na prvom stupni základných škôl, ako i na integráciu detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Program sa realizuje v 27 krajinách sveta a je zastrešený Medzinárodnou asociáciou Krok za krokom (ISSA).

Charakteristické znaky programu sú:

- prostredie triedy a školy bohaté na rozvojové podnety,
- pozitívna učebná atmosféra a sociálna klíma,
- individuálny prístup,
- interaktívne vyučovacie stratégie ,
- spoluúčasť rodiny a komunity vo výchovno-vzdelávacom procese.

Metodika programu je založená na štyroch princípoch:

- starostlivosti,
- vzťahoch,
- komunikácii,
- komunite.

1.1. Predškolská výchova – predpoklad školskej úspešnosti, eliminácia predsudkov

Projekt bol zameraný na predškolskú prípravu rómskych detí vo veku 5-6 rokov, ktoré nemali možnosť navštevovať materskú školu. Jeho cieľom bolo prostredníctvom odborného vedenia a cieleného vytvárania vhodných podmienok kompenzovať nedostatky v rodinnej výchove a pomáhať deťom pri vyrovnávaní rozdielov a pri zlepšovaní ich životných a vzdelávacích šancí.

Realizované aktivity:

- stimulačné a voľnočasové aktivity,
- vstupná a výstupná diagnostika,
- spracovanie príručky Predškolská príprava rómskych detí.

Počet materských škôl: 3

MŠ Smižany, MŠ Spišské Tomášovce, Komunitné centrum Jarovnice

Počet detí: 60

Počet zapojených rodičov: 35

1.2. Projekt pre 1. stupeň základnej školy

Projekt sa snažil presadiť nový prístup v intenciách záväzných požiadaviek Programu Krok za krokom. Na základe stanovených cieľov sa realizujú nasledovné kroky:

- používanie Krok za krokom - Alternatívnej metodologickej príručky pre I. stupeň základnej školy (schválenej MŠ SR dňa 10. 5. 2000, pod č. 642/2000 – 41 ako alternatívnu metodickú príručku pre učiteľov prvého stupňa základných škôl) na základe výsledkov experimentálneho overovania projektu Nadácie Škola dokorán,
- dotvorenie záväzného obsahového zamerania a požiadaviek na učiteľov prvého stupňa základných škôl,
- doplnenie modelových tried základnými komponentmi projektu - učebnými pomôckami a materiálom za účelom prezentácie programu v regiónoch,
- aktivity na zlepšenie spolupráce školy, rodiny a komunity,
- vzdelávacie aktivity pre učiteľov, rodičov, členov komunity (semináre, školenia, pedagogická príprava študentov učiteľstva),

Prístup k zdrojom a informáciám v príprave učiteľov umožňuje partnerská spolupráca s pedagogickými akadémiami, vysokými školami a metodickými oddeleniami odborov školstva OÚ. Gestorstvo Filozofickej fakulty UK ako renomovaného vedeckého pracoviska zaručuje akceptáciu projektu na celoslovenskej úrovni.

Počet základných škôl: 69

Počet tried: 167

Počet žiakov: 3 106

z toho detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami: 171

rómskych žiakov: 199

1.3. Kabinet „Škola dokorán“

Kabinet „Škola dokorán“ pri Katedre elementárnej a predškolskej pedagogiky Pedagogickej fakulty Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici bol zriadený v septembri 2000 ako spoločný projekt Nadácie Škola dokorán v Žiari nad Hronom a Pedagogickej fakulty UMB v Banskej Bystrici.

Jeho poslaním je prispievať k inovácii vzdelávania učiteľov, výchovných pracovníkov a študentov učiteľstva v zmysle potreby humanizácie a demokratizácie školy tak, aby táto vytvárala predpoklady na plnohodnotný rozvoj detského potenciálu, pri akceptovaní individuálnych osobitostí a potrieb a vytváraní rovnakých šancí, ako východiska pre napĺňanie myšlienky celoživotného vzdelávania jedincov.

V roku 2001 sa činnosť Kabinetu koncentrovala hlavne na nasledovné oblasti:

- **Prípravu študentov učiteľstva pre 1. stupeň základnej školy** v oblasti nadobúdania odborných spôsobilostí na uplatňovanie princípov pedagogického prístupu zameraného na rozvoj osobnosti žiaka pri práci s Alternatívnou metodickou príručkou pre 1. stupeň základnej školy, resp. Metodickou príručkou pre predškolskú výchovu – Krok za krokom (schválenú MŠ SR 14. 6. 1999, pod č. 92/99 – 41 alternatívnu metodickú príručku pre učiteľky materských škôl). V súlade s týmto zámerom sa na Pedagogickej fakulte Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici zaradil do študijného programu v rámci povinne voliteľných predmetov seminár Škola dokorán pre študentov 3. ročníka učiteľstva pre 1. stupeň základnej školy a pre študentov diaľkového štúdia v odbore predškolská pedagogika.
- **Zavedenie princípov a obsahu multikultúrnej výchovy a vzdelávania do prípravy študentov učiteľstva.** V tejto oblasti bol do študijného programu učiteľstva pre 1. stupeň základnej školy a predškolskej pedagogiky vo 4. ročníku zaradený seminár Multikultúrna výchova a vzdelávanie, v rámci ktorého sa kladie špecifický dôraz na prácu s deťmi z odlišného a málo podnetného sociálno-kultúrneho prostredia, založenú na princípoch Programu Krok za krokom.
- **Individuálnu prácu so študentmi učiteľstva.** Práca sa sústreďovala hlavne na konzultačnú činnosť pri vypracovaní diplomových a záverečných prác študentov. V rámci tejto činnosti bolo vytvorené nasledujúce diplomové a záverečné práce:

- Učiteľ ako ochranca fyzického a duševného zdravia žiakov.
- Vedenie triedy v Programe Krok za krokom.
- Spolupráca rodiny a školy v Programe Krok za krokom.

Študenti ďalej pracujú na nasledovných diplomových prácach:

- Predškolská výchova rómskych žiakov z menej podnetného sociálno-kultúrneho prostredia.
 - Stimulácia úspešnosti rómskych žiakov z menej podnetného sociálno-kultúrneho prostredia na 1. stupni základnej školy.
 - Individuálny prístup v Programe Krok za krokom.
 - Spolupráca rodiny a materskej školy v Programe Krok za krokom.
 - Hodnotenie rozvíjajúce osobnosť žiaka.
 - Metódy a formy rozvíjania autoregulačných spôsobilostí žiakov v procese učenia.
- **Konzultačnú a poradenskú činnosť pri zriadení a zabezpečovaní činnosti Regionálneho vzdelávacieho centra Škola dokorán v Základnej škole na ul. Spojová v Banskej Bystrici.** Cieľom regionálneho vzdelávacieho centra je združovať a vzdelávať učiteľov základných škôl zo širšieho regiónu, ktorí majú záujem o realizáciu Programu Krok za krokom. Regionálne centrum

začalo svoju činnosť v septembri 2001. Združuje približne 30 učiteľov, ktorí sa pravidelne zúčastňujú vzdelávacích podujatí, ktoré sú organizačne zabezpečené v spolupráci s Metodickým centrom v Banskej Bystrici. Počas mesiacov september – december 2001 sa uskutočnili 3 vzdelávacie podujatia. Regionálne vzdelávacie centrum slúži aj ako modelová škola, kde sú na 1. stupni ZŠ 3 triedy, ktoré počas pedagogickej praxe navštevujú študenti učiteľstva pre 1. stupeň základnej školy z Pedagogickej fakulty UMB v Banskej Bystrici.

- **Propagačná a publikačná činnosť.** Ako jej súčasť bol zverejnený informačný článok o práci kabinetu Škola dokorán v Učiteľských novinách č. 9/ 2001 a v zborníku Pedagogickej fakulty.

1.4. Regionálne vzdelávacie centrá Programu Krok za Krokom v materských školách a na 1. stupni základných škôl

Ťažiskom činnosti regionálnych vzdelávacích centier v roku 2001 bolo vzdelávanie záujemcov z radov pedagogickej verejnosti a iných (učiteľov materských a 1. stupňa základných škôl, študentov a rodičov) k obsahu Programu Krok za krokom a k využitiu alternatívnych metodických príručiek Programu Krok za krokom v pedagogickej praxi.

Školenia pre záujemcov v jednotlivých regiónoch sa realizovali na základe ponuky vzdelávacích aktivít regionálnych vzdelávacích centier cez okresné metodické oddelenia (a v spolupráci s nimi) formou priebežného vzdelávania. Priebežné vzdelávanie v programe pre materské školy obsahovalo školenia k jednotlivým témam Programu Krok za krokom v rozsahu 60 hodín, pre základné školy v rozsahu 80 hodín. Účastníci ukončeného cyklu priebežného vzdelávania získali po absolvovaní certifikát Nadácie Škola dokorán. Školenia viedli lektori Programu Krok za krokom zo 14 regionálnych vzdelávacích centier a realizovali sa aj pre učiteľov z okresov mimo pôsobnosti regionálnych vzdelávacích centier (Topoľčany, Nitra, Liptovský Mikuláš, Ružomberok, Trenčín, Galanta).

Počas roku 2001 vyškolila Nadácia Škola dokorán tím ďalších lektorov z radov učiteľov – realizátorov Programu Krok za krokom (19 nových lektorov pre materské školy 45 pre základné školy a špeciálne základné školy).

Štyri zo 14 regionálnych vzdelávacích centier roku boli zároveň zaregistrované ako občianske združenia (Žiar nad Hronom, Spišská Nová Ves, Partizánske, Trenčianska Teplá).

1.5. Ďalšie vzdelávanie učiteľov k metodike Programu Krok za Krokom

Lektori Nadácie Škola dokorán v spolupráci s lektormi regionálnych kultúrnych centier realizovali v priebehu roku 2001 ďalšie vzdelávanie

k metodike Programu Krok za Krokom pre učiteľky materských škôl prostredníctvom metodických centier.

Pre Metodické centrum Bratislava: Špecializačno-inovačné štúdium pre učiteľky MŠ (200 hodín), 31 účastníčok. Pre Metodické centrum Banská Bystrica: Priebežné vzdelávanie učiteliek MŠ (100 hodín), 25 účastníčok. Ukončenie oboch typov vzdelávania je naplánované na jún 2002 a účastníčky získajú certifikát o absolvovaní.

Pre učiteľov a lektorov Programu Krok za Krokom (materských, základných a špeciálnych základných škôl) poskytla Nadácia Škola dokorán *možnosť profesijného rastu* prostredníctvom školení:

- pre učiteľky materských škôl (19 účastníkov),
- pre učiteľov základných a špeciálnych základných škôl (45 účastníkov),
- so zameraním na protipredsudkovú výchovu (Donovaly, Čelákovice),
- pre učiteľov 2. stupňa základných škôl k Programu Krok za Krokom (51 účastníkov).

Snahou lektorov Nadácie škola dokorán a regionálnych vzdelávacích centier je prostredníctvom intenzívnej činnosti v oblasti ďalšieho vzdelávania učiteľov naplňovať ciele nadácie (oblasti podpory reformy školstva a podpory procesu celospoločenských zmien).

2. PODPORA VZDELÁVANIA RÓMSKEJ MENŠINY

2. 1. Zlepšenie kvality školy na princípoch inkluzívneho vzdelávania

2.1.1. Akcelerácia úspešnosti rómskych žiakov

Projekt bol realizovaný v spolupráci s Pedagogickou fakultou Prešovskej univerzity. Uskutočnil sa na I. stupni základných škôl so zvýšeným počtom rómskych žiakov a predstavoval trojročné experimentálne overovanie. Projekt bol úspešne ukončený v školskom roku 2000/2001.

Cieľom projektu bolo:

- zhromažďovanie dokumentácie počas troch rokov experimentálneho overovania, ktorá slúži ako podklad na prehodnotenie legislatívy a vytvorenie bezproblémového prechodu detí do vyšších ročníkov,
- využívanie metód a foriem pedagogického prístupu zameraného na osobnostný rozvoj žiaka a účasťou rómskeho asistenta učiteľa vo výchovno-vzdelávacom procese,
- zlepšenie sociálnej klímy v triede, skvalitnenie komunikácie a interakcie medzi žiakmi a ich rodinnými príslušníkmi,
- získanie rodiny i komunity pre prácu a pomoc v škole, v dôsledku čoho sa akcelerovala úspešnosť rómskych žiakov, zlepšila sa školská dochádzka a celkový prístup žiakov a rodičov k vzdelávaniu.

2.1.2. Rómsky asistent učiteľa

Cieľom projektu je vytvoriť na školách a triedach také učebné prostredie, ktoré podporí schopnosť rómskych žiakov ukončiť štúdium na základnej škole, pokračovať v ďalšom vzdelávaní a zapojiť sa do života spoločnosti. Rómsky asistent učiteľa si osvojuje zručnosti a schopnosti, ktoré mu umožnia byť vzorom pre rómske deti a byť kontaktnou osobou na školách medzi učiteľmi, žiakmi a rodičmi. Jeho poslaním je aj komunikácia s deťmi v ich materinskom jazyku a je zárukou, že proces vzdelávania si osvoja aj rodičia a celá komunita.

Počet rómskych asistentov: 8

2.1.3. Reintegrácia rómskych žiakov zo sociálne a výchovne menej podnetného prostredia špeciálnych základných škôl medzi majoritnú populáciu

Tento pilotný projekt sa realizuje od jesene roku 1999 v špeciálnych základných školách v Bulharsku, Českej republike, Slovenskej republike a vo vyrovnávacích triedach základných škôl v Maďarsku. Na Slovensku sa realizuje ako projekt experimentálneho overovania v spolupráci s Pedagogickou fakultou Prešovskej univerzity, katedrou špeciálnej pedagogiky. Projekt vychádza z presvedčenia, že niektorí rómski žiaci zo sociálne znevýhodnených a výchovne zanedbaných rodín sú zaradovaní do špeciálnych základných škôl neprávom a pri vytvorení priaznivých podmienok na učenie bude väčšina z nich žiakov plne schopná vzdelávať sa v bežnej základnej škole a dosahovať výsledky podľa jej učebných osnov.

Cieľom projektu je:

1. Identifikovať rómskych žiakov, ktorí sú neprávom zaradení do špeciálnych základných škôl, aby sa:
 - a) zlepšila ich školská úspešnosť,
 - b) po troch rokoch integrovali do bežnej základnej školy;
2. Vyvinúť fungujúci model školskej úspešnosti pre rómskych žiakov
3. Navrhnuť legislatívne kroky na podporu takéhoto modelu.

Výskumný model obsahuje päť kľúčových zložiek:

- Náhrada učebných osnov špeciálnej základnej školy učebnými osnovami bežnej základnej školy,
- metodiku Krok za krokom ako prostriedok realizácie učebných osnov,
- protipredsudkovú výchovu pre všetkých učiteľov a administratívnych pracovníkov projektu,
- vhodnú metodiku na podporu osvojenia si slovenského jazyka,
- rómskeho asistenta učiteľa v každej triede.

Cieľová skupina:

- Žiaci vybraných špeciálnych základných škôl
- Pedagogickí pracovníci, rómski asistenti učiteľa
- Rodičia a komunita

Aktivity:

- Vzdelávacie aktivity pre učiteľov, vychovávateľky a rómskych asistentov v Programe Krok za krokom.
- Semináre z oblasti protipredsudkovej a multikultúrnej výchovy.
- Záujmové aktivity pre rodičov a komunitu.

Počet špeciálnych základných škôl: 10 (5 experimentálnych a 5 kontrolných)

Počet tried: 10

Počet žiakov: 106

2.1.4. Projekt reedukácie rómskej mládeže

Projekt je orientovaný na vytváranie podmienok potrebných na opätovné začlenenie rómskych žiakov a mládeže do výchovno-vzdelávacieho procesu. Na základe skúseností zo spolupráce s rodinou a komunitou v Spišských Tomášovciach, Leviciach a iných lokalitách, sa vytvorila možnosť získať základné i vyššie vzdelanie pre tých, ktorí boli z tohto procesu z rôznych príčin vyradení.

Počet reedukovaných žiakov:

na základných školách: 28

na stredných školách: 12

príprava na vysokú školu a poradenstvo počas štúdia: 6

2.1.5. Doučovanie rómskych žiakov v komunitnom centre v Žiari nad Hronom

Projekt je zameraný na doučovanie rómskych žiakov, ktorí boli vybraní na základe konzultácie s učiteľmi prvého stupňa základných škôl v Žiari nad Hronom. Sú to žiaci, ktorí nemali predpoklady na zvládnutie učiva daného ročníka.

Doučovanie vedie p. učiteľka Melichová, ktorá učebné výsledky jednotlivých žiakov pravidelne konzultovala s triednymi učiteľmi. Vo svojej práci využívala prvky etickej výchovy a relaxačné cvičenia, pripravovala si samostatne pracovné listy, vedomostné testy, využívala učebnice daného ročníka a učila rómskych žiakov adekvátnou metódou. Všetci žiaci v prvom polroku prospeli.

Počet rómskych žiakov: 14

Počet žiakov 1. ročníka: 1

Počet žiakov 3. ročníka: 9

Počet žiakov 4. ročníka: 4

2.1.6. Preventívny program prosociálneho správania pre deti z odlišného sociálno-kultúrneho prostredia

Projekt bol organizovaný v spolupráci s Katedrou rómskej kultúry Pedagogickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. Cieľom projektu je rozvoj pozitívnych osobnostných vlastností účastníkov programu, ktorými sú najmä sociálna aktivita, zodpovednosť za vlastné správanie, primeraná sebadôvera v sociálnych situáciách bez znakov agresivity, schopnosť kooperatívneho a prosociálneho správania v interakcii s ľuďmi z iného sociálno-kultúrneho prostredia.

Cieľová skupina:

- Rómski žiaci druhého a tretieho ročníka základnej školy vo veku od 8 do 11 roku,
- Učitelia základných škôl
- Rodiny rómskych žiakov

Formy realizácie projektu:

- Rómski žiaci
 - Realizácia Programu rozvoja emocionálnej a sociálnej inteligencie na komunitných stretnutiach s deťmi raz týždenne počas bežného vyučovania.
 - Päťdňový pobyt v škole v prírode zameraný na uplatňovanie získaných zručností v konkrétnych životných situáciách pri eliminácii pôsobenia rodinného prostredia.
- Učitelia škôl zapojených do projektu
 - Jednodňové školenie zamerané na riešenie konfliktných situácií a eliminácie problémového správania.
 - Seminár zameraný na špecifiká filozofie rómskeho myslenia, problémy formálnej socializácie rómskych žiakov a možné úskalía spolupráce s rodinou.
- Rodiny rómskych žiakov

2.1.7. Partnerský projekt vzdelávania Rómov

Cieľom projektu je skvalitniť výchovno-vzdelávací proces rómskych žiakov, ako aj priblížiť všetkým žiakom a ich učiteľom jazyk, kultúru a históriu Rómov.

Predpokladalo sa, že odbúranie jazykových, sociálnych a pedagogických bariér sa dosiahne prostredníctvom zakomponovania prvkov rómskej kultúry a histórie do:

- doplnkových učebných osnov v rómskom a slovenskom jazyku,
- pracovných listov obsahujúcich stimulačné prvky na rozvoj čítania, písania a jazykových zručností,
- metodickej príručky pre učiteľov rómskych žiakov,
- školení pre učiteľov rómskych žiakov.

Aktivity:

- Pedagogický predvýskum (prostredníctvom dotazníka pre učiteľov).
- Etnografický výskum (vo Vranovskom okrese).
- Tvorba učebných osnov (rómski autori).

- Školenia pre učiteľov (vychádzajúce z metodiky Krok za krokom a obohatené prvkami projektu ScholaRoma).

2.2. Podpora iniciatív rómskych komunít

2.2.1. Kluby rómskej mládeže

Kluby združujú rómsku mládež od 15 do 25 rokov a sú súčasťou komunitných aktivít škôl a komunitných centier. Z ich iniciatív sa organizujú od roku 1996 pravidelné letné tábory rómskej mládeže zamerané na poznávanie rómskej kultúry, dejín Rómov, na rozvoj tvorivosti a komunikačných schopností účastníkov. Súčasťou programu letných táborov sú aktivity na výchovu k rodičovstvu a sexuálnu osvetu.

Obsah činnosti klubu:

- tanečno-spevácky súbor Romal,
- prednášky z práva,
- zdravotné prednášky,
- klub mladých rómskych manažérov,
- športová činnosť,
- výlet do Banskej Bystrice,
- výlety do okolia.

2.2.2 Reintegrácia detí rómskych azylantov

Projekt bol iniciovaný Medzinárodnou organizáciou pre migráciu (IOM) a jeho súčasťou boli semináre spojené s ukážkami vyučovacích hodín na školách, v ktorých pôsobí rómsky asistent učiteľa a kde je v triede väčší počet rómskych žiakov. Všetky aktivity sa realizovali prostredníctvom Nadácie Škola dokorán. Účastníkmi boli pedagogickí pracovníci škôl východoslovenského regiónu.

Počet zapojených škôl: 21

2.2.3. Partnerstvo

Hlavným zameraním projektu je realizácia rómskeho dieťaťa a jeho príprava na multikultúrne prostredie, pomoc mladým rodinám v procese zlepšovania kvality života v osadových centrách. Projekt sa realizuje od roku 2000.

Cielom projektu je:

- rozvoj osobnosti rómskych detí a ich potenciálu podľa vekových a individuálnych charakteristík za účelom odstránenia problémov v príprave na školu,
- pomoc mladým rodinám v starostlivosti o zdravie a vývin dieťaťa a rozvoj praktických zručností pre zlepšenie kvality života,
- podporiť a motivovať jednotlivcov a komunity pri vytváraní takej atmosféry v procese celoživotného vzdelávania, ktorá im umožní riešiť problémy vzdelávania a zamestnania, ako i uplatnenie komplexného riešenia problémov na základe princípov demokracie,
- vytvorenie osadových centier pre potreby vzdelávania ich obyvateľov, ako i na celoživotné potreby členov komunity – osady.

Realizované podprojekty:

- Rodičia a deti vo veku 0-6 rokov
- Škola hrou (pestovateľstvo, tradičná domáca výroba, šport a kultúra)
- Informačné technológie
- Škola a zamestnanie

Počet detí: 510

Počet osád: 11

Počet rodín: 110

Počet dobrovoľných pracovníkov: 60

Na lepšie zvládnutie činností v jednotlivých centrách boli určení pomocní koordinátori z radov Rómov, ako i ostatných dobrovoľníkov. Pre túto skupinu sa realizovali semináre, na ktorých dostali základy práce koordinátora v osadách, komunitných centrách a školách a pokyny na ďalšiu prácu v projekte.

2.2.4. Poradenské centrum pre Rómov

Projekt sa zameriava na poradenskú činnosť v nasledujúcich oblastiach:

- poradenstvo pre novovznikajúce a fungujúce rómske mimovládne organizácie,
- ekonomické poradenstvo pre Rómov – podnikateľov,
- poradenstvo v oblasti sociálnych vecí,
- poradenstvo v oblasti vzdelávania, získavania štipendií,
- poradenstvo v oblasti zamestnanosti,
- právne poradenstvo.

2.2.5. Zdravie pre ženy

Projekt je zameraný na vzdelávanie rómskych žien a dievčat vo veku 18-50 rokov v oblasti zdravotnej a sexuálnej výchovy. Celkovo sa ho zúčastnilo 30 účastníčok. Prednášky boli rozdelené do blokov s rozdielnym zameraním:

- preventívna zdravotná prehliadka,
- nádorové ženské ochorenia,
- sexuálne prenosné ochorenia, choroby ženských orgánov,
- antikoncepcia,
- menopauza,
- pridelenie hygienických balíčkov.

2.2.6. Rozvoj rodičovských zručností rómskych matiek

Projekt je zameraný na získanie základných rodičovských zručností rómskych matiek. Zúčastnilo sa ho 20 matiek. Realizoval sa formou besedy, praktických cvičení, prednášok zameraných na:

- rozhovory o výchove, osobnostný vývin dieťaťa,
- tvorivé dielne – rozvoj grafomotorických zručností,
- náčrt zdravotnej výchovy – základy starostlivosti o deti rôzneho veku,
- rozprávky, uspávanky, tvorbu nových príbehov, zaznamenávanie starých,
- úlohy pochvaly, trestu vo výchove detí,
- tvorenie noriem, rozdiely v normách, skúsenosti s diskrimináciou,
- práva, povinnosti a ich aplikáciu v domácom prostredí a pod.

3. INTEGRÁCIA DETÍ SO ŠPECIÁLNYMI VÝCHOVNO-VZDELÁVACÍMI POTREBAMI

Cieľom programu je zmena v prístupoch verejnosti, adaptácia spoločenského a učebného prostredia a vytvorenie základných podmienok na realizáciu individuálnych potrieb postihnutého jedinca.

Do projektu sú zapojené materské, základné a špeciálne základné školy. Doterajším prieskumom (na základe písomného dotazníka v nadačných školách) sa v roku 2001 zistili nasledujúce údaje:

Počet škôl	POČET ŽIAKOV				
	telesne postihnutých	sluchovo postihnutých	zrakovo postihnutých	mentálne postihnutých	so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
9 MŠ	8	5	10		17
28 ZŠ	43	57	32	77	79
9 ŠZŠ	26	14	10	952	37

Regionálne vzdelávacie centrá realizujú vzdelávanie aktivity vo svojom programe pre materské a základné školy so zameraním na integráciu. Sú vypracované 3 moduly:

- Integrácia pre deti so špeciálno-pedagogickými potrebami pre materské školy – všeobecná (Košťuriaková Mária).
- Integrácia alergikov pre materské školy (Ogurčáková Mária).
- Integrácia všeobecná pre materské a základné školy (Galková Anna).

Do júna 2001 sa uskutočnilo špeciálne vzdelávanie učiteľov a výchovných poradcov (s finančným príspevkom Nadácie Hodina deťom). Na IV. základnej škole v Partizánskom sa v školskom roku 2000/2001 uskutočnilo 6 celodenných seminárov s účasťou 184 učiteľov a výchovných poradcov, 19 rodičov a 10 odborných lektorov.

Organizujú sa tréningové aktivity na rozvíjanie zručností pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami:

- konajú sa 1x týždenne a zúčastňuje sa ich 30 detí,
- počet aktivít v roku 2001 (september – december) – 16,
- počet detí, ktoré sa zúčastnili na aktivitách – 425.

Občianske združenie „Začať spolu“ organizovalo v spolupráci s Nadáciou Škola dokorán projekt „Plávanie“ s finančnou podporou Nadácie Hodina deťom. Zúčastnili sa ho deti s postihom (13), dobrovoľníci v aktivitách (7), rodičia a príbuzní (16).

Celkovo sa uskutočnilo 40 plávacích aktivít, 1-krát týždenne, ktorých sa zúčastnilo 360 deťí so zdravotným postihom, 60 dobrovoľníkov a 160 rodičov.

V súťaži Modrý delfín sa spoločne so zdravými deťmi zúčastnilo:

- 31 deťí (6 so zdravotným postihom/25 zdravých)
- 20 rodičov na aktivite
- 16 rodičov na stretnutiach s lekárom
- 8 rodičov k bezpečnému prostrediu

4. PUBLIKÁCIE A METODICKÉ PRÍRUČKY

Finančná správa

Finančná správa

Stav a pohyb majetku a záväzkov

Majetok nadácie v obstarávacích cenách:	k 31. 12. 2001
1) Softvér	318 562,20
2) Budovy, haly a stavby	6 591 465,40
3) Stroje, prístroje	6 275 749,65
4) Dopravné prostriedky	2 993 245,40
5) Inventár	84 820,00
6) Drobný hmotný majetok	50 456,90
7) Peňažné prostriedky	4 224 000,98
8) Pohľadávky	181 247,20
9) Náklady budúcich období	11 611,00
CELKOM	20 731 158,73
HIM nadácie v Sk po uplatnení odpisov:	k 31. 12. 2001
1) Budovy, haly a stavby	6 506 476,40
2) Stroje, prístroje	1 416 569,30
3) Dopravné prostriedky	790 776,50
4) Inventár	18 240,00
CELKOM	8 732 062,20
Záväzky nadácie	k 31. 12. 2001
1) Záväzky voči dodávateľom	56 772,50
2) Záväzky voči pracovníkom	459 595,00
3) Záväzky voči poisťovniam	129 673,00
4) Záväzky voči daňovému úradu	59 632,00
5) Iné záväzky	20 539,00
6) Základné imanie	100 000,00
7) Sociálny fond	12 621,85
CELKOM	838 833,35

Prehľad príjmov podľa zdrojov a ich pôvodu v Sk

1. Nadácia otvorenej spoločnosti	24 096 787,15
Baštova 5 Bratislava	
2. Nadácia pre podporu občianskych aktivít	400 000,00
Ružova dolina 6 Bratislava	
3. Nadácia pre deti Slovenska	128 610,00
Hviezdoslavovo námestie 20 Bratislava	
4. Krajský úrad	323 400,00
Námestie Ľ. Štúra č. 1 Banská Bystrica	
5. Ministerstvo školstva SR	100 000,00
Stromová 1 Bratislava	
6. ZAL zlieváreň AL spol. s r. o.	25 000,00
Továrenská 651 Kremnica	
7. Úrad vlády	6 000,00
Námestie Slobody Bratislava	
8. Prijaté úroky z účtov nadácie	86 231,46

Prehľad výdavkov v členení podľa programov a projektov

1/ Inštitucionálna zmena	3 828 122,59
2/ Integrácia detí so špeciálnymi potrebami	1 947 307,46
3/ Rómske vzdelávanie	9 297 666,89
4/ Špeciálne základné školy	2 786 816,43
5/ Partnerstvo	417 101,70
6/ Poradenské centrum pre Rómov	82 573,10
7/ Partnerský projekt vzdelávania Rómov	480 000,00
8/ Projekt Predškolská príprava	250 403,90
9/ Výdavky na správu	3 023 795,21
Celkom výdavky v roku 2001	22 113 787,28